

Henriksson, Nils
Tel: 010-698 11 41
Nils.henriksson@naturvardsverket.se

BESLUT
2016-01-12 Ärendenr:
NV-08718-15

Wolf Association Sweden

Överklagande av Länsstyrelsens i Jämtlands län beslut om skydds jakt efter varg, länsstyrelsens dnr 218-8478-2015

Beslut

Naturvårdsverket avslår överklagandet.

Bakgrund

Länsstyrelsen i Jämtlands län beslutade den 15 december 2015 om skydds jakt efter en varg inom Ohredahke sameby. Jakten fick bedrivas från och med den 15 december 2015 till och med den 31 december 2015. Länsstyrelsen beslutade med stöd av 59 § jaktförordningen (1987:905) att beslutet skulle gälla omedelbart, utan hinder av att det överklagades.

Länsstyrelsen motiverade sitt beslut bl.a. enligt följande. DNA-analyser insamlade vid olika tillfällen efter den 16 juli 2015 visar att den varg som uppehåller sig i området är en hane född i Kukumäki-reviret. Det finns även observationer där vargen beskrivits som "skabbangripen". Det finns dokumenterade konsekvenser av vargförekomst inom rennäringens vinterbetesområden. Skadeförebyggande åtgärder som att flytta renarna till ett annat område är i dagsläget inte möjlig eftersom samebyns samtliga vinterbetesområden är berörda av vargetablering, och samebyns enda reservbete redan är upptaget av en annan vintergrupps betande renar. Samebyn bedöms inte ha möjlighet att bedriva en ordnad renskötsel i det aktuella området då vargens närvaro negativt kommer påverka flera enskilda renskötsel företag med ekonomiska förluster. Den skadeförebyggande metod som normalt fungerar bäst mot predation på ren är att hålla väl samlade vinterhjordar. Varg jagar med en metod som innebär att renhjordarna skingras och sprids över en stor yta vilket medför ökad exponering för predation. Forskning och tidigare erfarenhet visar att risken för att renarna drabbas av parasiter och sjukdomar ökar dramatiskt av att renarna hålls i hägn under längre tid, vilket leder till stora förluster. Eftersom den vargindivid som dokumenterats i området sedan den 16 juli 2015 är av skandinaviskt ursprung så finns inga genetiska motiv till en flytt av vargen ut ur renskötselområdet. Det bedöms mot bakgrund av vargpopulationens utveckling

att skydds jakt efter denna varg inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus för arten. Länsstyrelsen kommer fortlöpande att skicka insamlat material som kan innehålla DNA på analys och skulle denna visa att genetiskt viktig varg skulle ha kommit in i det aktuella området kommer länsstyrelsen att vidta åtgärder för att förhindra att en sådan varg riskerar att avlivas. Det bedöms utifrån tidigare erfarenhet av varg inom renskötselområdet, att rennäringen i området med stor sannolikhet kommer att orsakas allvarlig skada. Rennäringens vinterjordar består av djur som renägarna valt att inte slakta under hösten, utan som valts ut för framtida avel, varför kraftiga störningar inom vinterjordarna kan medföra betydande skada i form av förlust av utvalda avelsdjur. Dessutom utgör vinterbetet en flaskhals för renarna och upprepade störningar kan medföra en kraftig nedsättning av renarnas kondition. Detta kan förutom "kastade" kalvar även medföra att renarna blir betydligt känsligare för sjukdom, med ökad dödlighet som följd.

Klaganden överklagar beslutet och begär att skyddsjakten omedelbart inhiberas samt anför bl.a. följande. Det finns andra alternativ som måste prövas innan ett beslut om skydds jakt. Vargen är upptagen som extra skyddsvärd eftersom den svenska vargstammen ännu inte har uppnått gynnsam bevarandestatus. Endast under detta år har 69 kända vargar dött och mörkertalet torde vara omfattande. Rennäringen måste acceptera förekomsten av varg i renbetesområdet för att gynnsam bevarandestatus överhuvud taget ska kunna uppnås. Sverige har ett unikt växt- och djurliv där vargen ingår som toppredator i näringskedjan. Ekonomiska intressen ska inte få utarma landets fauna. Klaganden menar att det borde finnas andra lösningar för att skydda renarna än skydds jakt – t.ex. bättre bevakning och daglig tillsyn, vid behov inhängning och utfodring samt mer lätthanterliga renjordar. Att renarna som hägnas under längre tid riskerar att drabbas av parasiter och sjukdomar är en undanflykt eftersom varje tamdjursägare har skyldighet att avmaska och vaccinera sin djurbesättning.

Ej slutligt beslut

Naturvårdsverket har i beslut den 18 december 2015 avslagit yrkandet om inhibition av länsstyrelsens beslut.

Skäl

Aktuella bestämmelser m.m.

Beslut om skydds jakt efter varg kan fattas med stöd av 23 a och 23 b §§ jaktförordningen. För att skydds jakt ska kunna medges krävs att förutsättningarna i 23 a § jaktförordningen är uppfyllda. Skydds jakt får enligt bestämmelsen meddelas bl.a. för att förhindra allvarlig skada om det inte finns någon annan lämplig lösning och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Enligt 23 b § jaktförordningen får beslut om skydds jakt fattas även om någon skada inte har inträffat om det finns stor sannolikhet för att allvarlig skada kommer att uppstå.

Naturvårdsverkets bedömning

Inledningsvis kan framhållas att Naturvårdsverket har att pröva ärendet utifrån förhållandena vid tiden för länsstyrelsens beslut. Även om jakttiden enligt det aktuella beslutet har löpt ut anser Naturvårdsverket att det finns skäl att pröva ärendet i sak.

Länsstyrelsen har fattat sitt beslut med hänvisning till såväl 23 a som 23 b §§ jaktförordningen. Av utredningen i ärendet framgår enligt Naturvårdsverkets bedömning att det vid den aktuella tidpunkten i vart fall har funnits stor sannolikhet för att allvarlig skada kommer att uppstå, sett utifrån den dokumenterade vargförekomsten i samebyns vinterbetesområde. Andra alternativa åtgärder till skydds jakt – såsom samlade hjordar, ökad bevakning eller inhängning – bedöms i detta fall inte vara proportionerliga sett till de uppgifter som framkommit om den aktuella vargen. Av länsstyrelsens beslut framgår också att det saknas alternativa betesmarker för renarna samt att utfodring i hage endast var möjlig till och med den 8 december 2015 då fodret beräknades ta slut. Det har därför inte funnits någon annan lämplig lösning än skydds jakt i detta fall. Naturvårdsverket ifrågasätter vidare inte länsstyrelsens bedömning av kriteriet upprätthållande av gynnsam bevarandestatus. Mot denna bakgrund anser Naturvårdsverket att länsstyrelsen haft fog för sitt beslut. Överklagandet ska därför avslås.

Detta beslut får enligt 58 § 1 jaktförordningen inte överklagas.

Enligt Högsta förvaltningsdomstolens beslut den 18 december 2015 i mål nr 312-15 står emellertid överklagandeförbudet i 58 § 1 jaktförordningen i strid med unionsrätten såvitt gäller beslut om jakt efter en art som skyddas av Direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet). För anvisning om hur man överklagar, se bilaga till beslutet.

Beslut i detta ärende har fattats av sektionschefen Gunilla Ewing Skotnicka. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit vilthandläggaren Per Risberg samt juristen Nils Henriksson, den sistnämnde föredragande.

För Naturvårdsverket

Gunilla Ewing Skotnicka

Nils Henriksson

Kopia till:

- Länsstyrelsen i Jämtlands län
- Ohredahke sameby

Var ska beslutet överklagas?

Naturvårdsverkets beslut kan överklagas hos Förvaltningsrätten i Härnösand.

Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Naturvårdsverket.

Adressen framgår av beslutet. Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Naturvårdsverket överklagandet och handlingarna till förvaltningsrätten.

När ska beslutet senast överklagas?

Överklagandet ska ha kommit in till Naturvårdsverket **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet.

Vad ska överklagandet innehålla?

Överklagandet ska vara skriftligt och det ska vara undertecknat.

I skrivelsen ska Ni ange:

Ert namn, adress, personnummer/organisationsnummer och telefonnummer,

vilket beslut som Ni överklagar t.ex. genom att ange beslutsdatum och ärendenummer,

hur Ni anser att Naturvårdsverkets beslut ska ändras och varför det ska ändras samt

om det finns motparter i ärendet bör Ni ange deras namn, adress och telefonnummer.